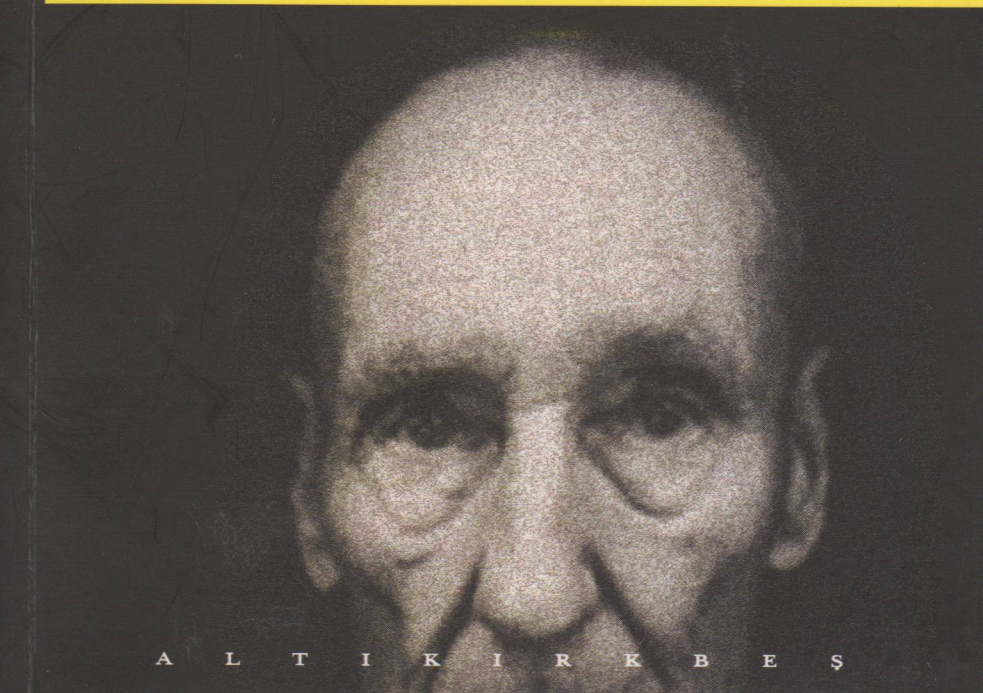
William S. Burroughs

içerdeki kedi

ALTIKIRKBEŞ

IN SANCT IES Amicitia

ALTIKIRKBEŞ YAYIN
Bütün Eserleri-02
William S. Burroughs, The Cat Inside, 1986, 1992
Türkçesi: Fahri Öz, Nihan Hatipoğlu
2. baskı: Ağustos, 2003

Yayın Yönetmeni
Kaan Çaydamlı

Editör
Banu İrmak

Düzelti
Erhan Altay

Kapak Tasarımı
Murat (K) Bozkurt

Baskı
Umut Matbaacılık
(0-212) 637 09 34 – 04 11

ISBN 975-8467-89-1

Bu çevirinin tüm yayın haklarını sahiplendik. Tanıtım alıntıları dışında –makul boyutlarda– izinsiz çoğaltılması ahlak kurallarına ve yasalarımıza göre suç sayılmaktadır.
Böyle bir harekete kalkışmak istediğinizde önce bize
sorarsanız uygar dünya adına seviniriz.

P. S. : Tüm fotokopi fanzinler yukarıdaki açıklamadan bağımsızdırlar. Onlar istedikleri **ALTI**KIRKBEŞ kitabını veya metnini çoğaltabilir, bozup yeniden yaratabilirler. Okurlarımızı yasal dergileri değil "fotokopi fanzinleri" izlemeye çağırıyoruz. Onlar sizi uçurumdan aşağı itecek güce sahiptirler ve uçmayı öğrenmenin zamanı geldi.
Yaşasın FOTOKOPİ, Yaşasın KAOS

ALTIKIRKBEŞ YAYIN
bir Kaybedenler Kulübü tribidir.
Yazışma adresi: Ömer Efendi sk. No. 7/15 Kızıltoprak, Kadıköy
Konuşma adresi: (0-216) 330 86 38-9
Fax: (0-216) 330 28 24
Internet satışı: www. altikirkbes. com

William S(eward) Burroughs
(1914, St. Louis, Missouri - 1997)

Başarılı bir iş adamının oğlu olan Burroughs, 1930'larda Harvard Üniversitesi'nde İngiliz edebiyatı okudu, Viyana'da bir süre bir süre antro-poloji ve tıp eğitimi gördü. Amerika'ya döndükten sonra kendini başı-boş bir hayatın girdabına bıraktı. Bir süre özel dedektiflik yaptı.
1951 yılında Meksika'da William Tell'in oyununu oynarken karısı Joan Vollmer'in ölümüne neden olması Burroughs'un hayatında dönüm noktasıdır.
"*Topluma morgdan gönderilen bir rapor gibi okunur*" diye tanımlanan ilk romanı *Junkie*'nin ardından 'imge serisi' adını verdiği bir tekniğe yönelerek, birinci tekil şahsın çizgisel söyleminden uzaklaşır. Okuyucuyu ürkütücü imgeler siklonunun ortasına fırlatır. Kısa, yalın tümceler. Yeryüzünün arka sokakları. "*Konuşmak, yalan söylemektir*" diyen Burroughs, okuruna karşı dürüst olabilmek ve konuşmamak için, gazete kupürlerinde klasik yazının başyapılarına kadar uzanan zengin bir malzemeyle oluşturulan 'cut-up' tekniğini kullanacaktır. Diğer bir değişle, dil'ın ötesine geçerek, sessizliğin alanına girmek. Sözcükler... yaşamın ve duyguların baş düşmanıdır, onlar. Var olan tüm söz kalıplarını parçalar Burroughs.
Burroughs, uygarlığımızı dev bir karnaval, bir 'orgy' olarak gösterir. Başlıca izlekleri, uyuşturucu bağımlılığı, iktidar, denetim, insanın köleleşmesi, alçalması, direniş, soyluluğun yeniden ele geçirilmesi ve özgürlüktür. Uygar toplumumuz durmaksızın kullanıp atılan, tüketilen objeler imal eden tüketim kültürüyle çevrelenmiştir. En çok çoğaltılan obje iğnedir, bedene boşalır ve Junkie mükemmel bir tüketicidir. İnsan bedeni de kullanılıp tüketilecek ve atılacak bir yığındır.
Burroughs'un dünyası bir fantezi dünyası değildir. Onun imgeleminde birbiriyle çelişen iki dünya vardır. Labirentlerle örülü mekanik dış dünya ve somutlaşmış doğal ya da organik dünya. Ona göre, bütün siyasal sistemler asalak ve insanlık dışıdır.
1983'de American Academy and Ins. of Arts and Letters'a üye seçilen Burroughs, dünyanın gidişinden duyduğu umutsuzluğu dile getiren bir yeni zaman peygamberi gibi kalan vaktini New York ve Lawrance, Kansas'ta öldürmekteyken, 1997 yılında genç yaşta öldü.

William S. Burroughs

•

İçerdeki Kedi

türkçesi: fahri öz / nihan hatipoğlu

altıkırkbeş yayın
Kadıköy, 2003

4 Mayıs 1985. Brion'la kedi kitabını konuşmak üzere New York'a yapacağım kısa yolculuk için eşyamı hazırlıyorum. Yavru kedilerin durduğu ön taraftaki odada Calio Jane siyah bir yavrunun bakımını yapıyor. Tourister marka valizime uzanıyorum. Epeyce ağır gibi. İçine bakıyorum ve onun diğer dört yavru kedisini görüyorum.

"Yavrularıma iyi bak. Nereye gidersen git, onları yanından ayırma

Dillon'ın süpermarketindeki hayvan bölümünde kedi maması seçiyorum, derken yaşlı bir kadınla karşılaşıyorum. Galiba kedileri balıklı kedi maması yemiyor. Benimkilerin tam tersini yaptıklarını söylüyorum ona. Salmon Dinner ve Seafood Supper gibi balıklı yemekleri *tercih ediyorlar*.

"Desenize sizinkiler tam kafa dengi" dedi.

Peki, Dillon'in süpermarketinde hayvan bölümü olmasaydı kafadarlar için ne yapabilirdik? Ben ne yazabilirdim ki? Küçük kedilerimi aç görmeye asla dayanamazdım.

Ergenlik dönemini düşününce, göğsüme dayanmış bir yaratığı kucakladığım duyumsamasını tekrar tekrar anımsarım. Oldukça küçük bir şey, bir kedi büyüklüğünde. Bir bebek ya da bir hayvan değil. Tam olarak değil. Kısmen insan, kısmen başka bir şey. Price Road'da bir evdeki bir olayı anımsıyorum. On iki ya da on üç yaşında olmalıyım. Neydi, merak ediyorum... bir sincap?... tam değil. Açıkça göremedim. Ne istediğimi bilmiyordum. Tam anlamıyla bana güvendiğini biliyordum.

Çok daha sonraları, milyonlarca yıldan bu yana gerçekleşmeyen bir birleşmenin sonucunda doğmuş olabilecek kısmen kedi, kısmen insan, kısmen de başka bir şey olan, gene de zihinde canlandırılamayan bir yaratığı yaratmak ve beslemek göreviyle koruyucu rolün bana verildiğini öğrenecektim.

Son birkaç yıldır iflah olmaz bir kedi tutkunu olup çıktım; şimdilerde bu yaratık bütünüyle bir kedi ruhu, bir Dost olarak kabul ediliyor. Bu elbette kediler ve yanı sıra diğer hayvanları da kapsıyor: uçan tilkiler, çalı bebeklerini*, ağaçlarda yaşayan ve yerde korumasız olan iri ve sarı gözlü uçan lemurlar, kıvrık kuyruklu lemurlar ve fare lemurlar, su samurları, rakunlar, Amerikan vizonları, kokarcalar ve çöl tilkilerine de.

* Çalı bebekleri: Afrika'da yaşayan ve maymuna benzeyen bir hayvan, galago. (Y.N.)

On beş yıl önce düşümde oltayla beyaz bir kedi yakaladığımı görmüştüm. Nedense, az kalsın bu yaratığı reddetip geri atacaktım, ama kendini acındırırcasına miyavlayarak bana sürtündü.

Ruski'yi edindiğimden beri kedilerle ilgili düşlerim canlı ve bol. Sık sık Ruski'nin yatağıma atladığını görürüm düşümde. Tabii, bu bazen gerçekleşir ve Fletch hemen orda biter, yatağa atlar, bana sarılır, öyle yüksek sesle hırlar ki uyuyamam.

Ölüler ülkesi... Fokurdayan kanalizasyonun, kömür gazı ve yanan plastiğin... kötü kokusu... yağ lekeleri... yabani otlar ve asmalarla giderek devasalaşmış lunaparklardaki hız trenleri ve dönme dolaplar. Ruski'yi bulamıyorum. Onu çağırıyorum... "Ruski! Ruski! Ruski!" Derin bir üzüntü ve eziklik hissi.

"Onu buraya getirmemeliydim!"

Gözlerimden yaşlar boşanırken uyanıyorum.

Dün gece düşümde çok uzun boylu, bedeni insan cenini biçiminde, yarı şeffaf, gri bir düş kedi ile karşılaştım. Onu kucaklıyorum. Ne istediğini ya da istediği şeyi ona nasıl sağlayacağımı bilmiyorum. Onu kucaklıyorum. Yıllar önce, gözlerini bitki saplarına dikmiş bir insan yavrusuyla ilgili bir başka düş. Çok küçük ama yürüyebiliyor ve konuşabiliyor. "Beni istemiyor musun?" Yine ona nasıl bakacağımı bilmiyorum. Ama ne pahasına olursa olsun onu korumaya ve beslemeye kararlıyım. Koruyucu'nun görevi melezlerle mutasyona uğramış yaratıkları kolayca incindikleri bu çocukluk evresinde korumaktır.

Kanıtlar, kedilerin ilk olarak Mısırda evcilleştirildiğini gösteriyor. Mısırlılar tahıl depoladıkları için buralara kemirgenler gelmiş, onların peşinden de kediler. (Yaşadıkları bölgede yığınla vahşi kedi bulunmasına rağmen Maya'larda böyle bir olayın olduğuna dair kanıt yok.) Bunun doğru olduğunu sanmıyorum. Olay kesinlile bundan ibaret değil. Kediler fare avlamakla işe başlamadılar. Kemirgenlerin kontrol altında tutulmasında sansarlar, yılanlar ve köpekler daha etkili hayvanlardır. Bence kediler ruhsal arkadaşlar, Dostlar olarak yola çıktılar ve asla bu işlevlerinden sapmadılar.

Köpekler nöbetçi olarak işe başladılar. Çiftlik ve köylerde hâlâ önde gelen görevleri arasında bir avcı, bir koruyucu gibi yaklaşanları önceden haber vermek gelir ve işte bu yüzden kedilerden nefret ederler.

"Şu yaptıklarımıza bir bak, bir de şu kedilere, tek yaptıkları etrafta gezinmek ve mırıldanmak. Sıçan mı yakalıyorlar? Bir kedi bir fareyi ancak yarım saatte yakalayabilir. Kedilerin tek yaptığı mırıldamak ve sahibimi benim dürüst, masum sevgimden mahrum etmekir. En kötüsü de doğruyla yanlışı ayıramazlar."

Kedi hizmet sunmaz. Kedi kendisini sunar. Tabii ki bakım ve barınak ister. Sevgiyi karşılıksız elde edemezsiniz. Tıpkı diğer saf yaratıklar gibi, kediler de akılcıdır. Eski dönemlere ait bir soruyu anlamak için yapılacak en doğru şey onu içinde yaşadığımız zamanda ele almaktır. Ruski'yle tanışmam ve bir kedi adama dönüşmem ilk ev kedileri ve koruyucularının arasındaki ilişkiyi yeniden ortaya koyar

Yaban kedilerinin ne kadar çeşitli olduklarını düşünün, bir çoğu bir ev kedisi büyüklüğünde, bazısı oldukça büyük, bazılarıysa yetişkin halleriyle evdeki üç aylık kedi yavrusundan daha küçük. Bu kedi türlerinin çoğu hiçbir yaşta evcilleştirilemez – o küçücük kedi ruhlarında bile hayvansı ve vahşidirler.

Ama sabır, kendini adama ve farklı cinslerle çiftleştirme... sansar kadar sinsi, uzun ince bacakları, iğne gibi dişleri, kocaman kulakları ve kehribar rengi parlak gözleriyle inanılmaz derecede zarif, el kadar tüysüz kediler. Bu, kedi piyasasında insanı afallatan fiyatlara satılan egzotik türlerden yalnızca biridir... uçan ve süzülen kediler... parlak elektrik mavi renginde belirsiz bir ozon kokusu yayan bir kedi... perde ayaklı bir su kedisi (Çenesinde boğazı kesik bir alabalıkla su yüzüne çıkıyor)... zarif, ince, hafif, geniş ve yassı pençeli bataklık kedileri – bataklıkta ve çamurda inanılmaz bir hızla sekebilirler... kocaman gözlü, minik, lemur kediler ... bir sürüngeninkini andıran derisi olan, uzun adeleli bir boyun ve zehirli azı dişleri, kızıllı, turunculu, yeşilli bir kedi –bu zehir mavi halkalı ahtapotun zehirine benzer: iki adım atar ve yüzüstü düşersiniz, bir saat sonra da ölürsünüz... insanı, ölümcül kokusuyla, sanki kalbine pençe yemiş gibi bir kaç saniyede öldüren kokarca kediler ve zehirli pençeleriyle ayağın tam ortasına zehrini geniş bir bezden boşaltan kediler.

Ve binlerce yıl öncesine kadar giden bir ayindeymişçesine yemekten sonra sakince kendilerini yalayan benim kedilerim. Akılcı hayvanlar; başkalarının onlara yiyecek getirmesini tercih ederler... bazıları öyledir. Evcilleşmeyi kabul etmiş ve etmemiş kediler arasında bir ayrım olsa gerek.

Yorgun bir iç çekişle tekrar şimdiki zamana dönüyoruz. Egzotik ve güzel hayvanlar giderek azalacaklar. Tüysüz Meksika kedisinin nesli çoktan tükendi. Kolayca evcilleştirilebilen küçük, bir buçuk kilo ağırlığında vahşi kediler artık oldukça nadiren bulunuyor, dahası, yakınan kayıp ruhlar, bir çoğunun park havuzuna savurduğu bir tutam solgun yaprak olarak kırılgan ve hüzünlü, asla uzanmayacak olan insan elini bekliyorlar... yarasa kedilerden ve havada süzülen lemurlardan melodik, uzak çağrılar... Borneo ve Güney Amerika'daki yağmur ormanları yok oluyor... Neye yol açmak için?

Daha sonraları atom bombasını yaptıkları ve Sarı Tehlike'nin üstüne atmakta tereddüt etmedikleri Los Alamos Ranch okulunda, oğlanlar ağaç kütükleri ve kayalar üstünde oturup bir şeyler yerlerdi. Bayırın sonunda bir ırmak vardı. Kamp sorumlusu yüzünde bir politikacı edası olan bir Güneyliydi. Kamp ateşinin etrafında bize Sinsi Sax Rohmer'in* ırkçı çöplüğünden derlenmiş hikayeler anlatırdı – Doğu kötüdür Batı iyi.

Birdenbire bir porsuk çocukların arasına fırlayıverdi – bunu neden yaptığını bilmiyorum, çok şakacı, dost ve deneyimsizdi, tıpkı İspanyollara meyve koparıp ikram eden ve sonra da elleri kesilen Aztek Kızılderilileri gibi. Bizim kamp sorumlusu hızla çantasına el atıp 1911 yapımı 45 kalibrelik otomatik tabancasını çıkardı ve porsuğa ateş etmeye başladı, iki metre uzaklıktan yaptığı her atışı ıskaladı. En sonunda silahını porsuğa 10 santim mesafe kala tuttu ve ateşledi. Bu sefer porsuk bayırdan aşağı nehre yuvarlandı. Felakete uğramış hayvanı, onun büzülen üzgün yüzünü, bayırdan aşağı yuvarlanışını, kanlar içinde canverişini görebildim

" Bir hayvan görürseniz, onu öldürün, tamam mı? Çocuklardan birini ısırabilirdi."

* İngiliz romancı (1883?-1959). Sayısız roman ve öyküye esin kaynağı olan Çinli cinayet dehası Fu Manchu adlı karakterin yaratıcısıdır. Rohmer Amerika'ya döndükten sonra Fu Manchu'yu yalnız kedi çıkarlarını kollayan kötü bir kişiden yeminli bir antikomüniste dönüştürdü.

Porsuk sadece sıçrayıp oynamak istemişti ve devlet malı bir 45'likle vuruldu. *Ona* dokunun. *Onunla* bütünleşin. *Onu* hissedin. Ve kendinize sorun, kimin hayatı daha değerli? Porsuğunki mi, yoksa bu kahrolası beyaz bok parçasının mı?

Brion Gysin'in dediği gibi "İnsan kötü bir hayvandır!"

Televizyonda Kocaayakla ilgili kısa bir belgesel. Northwest dağındaki arazilerde ayak izleri ve görüntüler. Bölge sakinleriyle görüşmeler. Karşınızda 150 kiloluk bir dişi mankafa:

"Sizce eğer hâlâ yaşıyorlarsa bu yaratıklara ne yapılmalı?"

Çirkin yüzünü koyu bir gölge kaplıyor, gözleri inançla parlıyor. "Öldürün onları! İnsanlara zarar verebilirler!"

Dört yaşındayken St. Louis'teki Orman parkında bir düş görmüştüm. Ağabeyim elinde bir havalı tüfekle önden gidiyordu. Arkasından yavaşça yürürken hemen hemen bir kedi büyüklüğünde küçük yeşil bir ren geyiği gördüm. Öğle güneşinde bir teleskoptan bakıyormuşçasına açık ve net.

Sonra Harvard'da antropoloji okurken gördüğüm düşün bir totem hayvanı olduğunu öğrendim ve bir geyiği asla öldürmeyeceğimi anladım. Daha sonra Londra'da Anthony Balch'la film denemeleri arasında yeşil ren geyiğinin (neredeyse) hareketsiz bir obje olarak ağır çekimde yüzdüğü tuhaf sakin ortamla tanıştım. Eski fotoğrafçı numaraları.

Aynı yaşlarda bir başka düş: Tavan arasında gün ağırırken uyandığım ve tuğla evimin içinde gri adamların oynadığını görüyorum. 1920 yapımı bir hızlı filmdeki gibi hızla hareket ediyorlar... fıışt... kayboluyorlar. Gri şafak ışığında sadece boş tuğla ev. Bu sekansta hareketsizim, sessiz bir tanık.

Büyülü ortamın yerle bir oluyor. Artık Orman Parkında yeşil ren geyiği yok. Melekler tüm kovukları terkediyor, içinde tek boynuzlu atın, Kocaayağın, Yeşil Ren Geyiği'nin bulunduğu ortam giderek azalıyor, tıpkı yağmur ormanlarında yaşayıp soluk alan diğer yaratıklar gibi. Ormanlar motellere, Hilton'lara ve McDonalds'lara yer açmak için yok olurken tüm büyülü evren yok oluyor.

1982'se Lawrence'dan 10 kilometre ötede taştan yapılmış bir çiftlik evine taşındım. Eve, banyo, propan ısıtma sisitemi ve havalandırmayla modern bir hava verilmişti. Modern ve rahat. Uzun ve soğuk bir kıştı. Baharın gelişiyle arasıra gri bir kedi gölgesi gözüme ilişti, derken onun için koyduğum yemek kayboldu, ama o gri kediye hiçbir zaman yaklaşamadım.

Bir süre sonra Ruski'yle ilk kez tam olarak göz göze geldik. Ahırdaki atış taliminden dönerken Bill Rich bana gösterdi: "Küçük bir kedi var." Arka verandadan atlayan küçük, mor gri bir şekil gözüme çarptı. Yaklaşık altı aylık, yeşil gözlü, gri-mavi bir kedi... Ruski.

Bir Nisan akşamıydı, hava henüz kararmamıştı. Arka verandaya çıktım. Verandanın ilerisinde ilk gri kedi ve yanında da daha önce hiç görmediğim büyük beyaz bir kedi vardı. Derken beyaz kedi masaya sürtünerek, yavaş ve temkinli, bana yaklaştı. Sonunda, mırlayarak ayağımın üzerine yuvarlandı. Anlaşılan, gri kedi onu tanıştırmak üzere getirmişti.

Beyaz kedinin fazlasıyla küstah alduğunu düşündüm ve eve girmesine izin vermedim. Fakat iki gece sonra geri geldi, bu sefer içeri girmesine izin verdim.

3 Mayıs 1982. Eğer onunla aynı dairede yaşamak zorunda kalsaydım bu beyaz kedi ayağımın altında, bacağıma sürtünürken, önümde sırtüstü yuvarlanırken, daktiloyu tırmalamak için masanın üstüne atlarken beni çıldırtabilirdi. Televizyonun, evyenin üstüne, lavaboda, telefonu tırmalıyor.

Büfeye dayanmış içkimi içiyorum. Sanırım dışarda, ama sonra evyenin üzerine atlayıp yüzünü yüzüme bir karış kadar yaklaştırıyor. Sonunda onu dışarı atıp kapıyı kapatıyorum... yaramazlık yaptığını bilen bir Arap oğlan gibi eninde sonunda dışarı atılacağını biliyordu. Hiç gürültü etmedi, dar bir sokaktan aşağıya yürüyerek çöken alacakaranlığın ve sisin içinde gözden kayboldu, içimde belli belirsiz bir suçluluk duygusu bırakarak gitti.

Ruski'nin ilk ne zaman eve geldiğini tam olarak hatırlamıyorum. Ön kapı açıkken, şöminenin yanındaki sanalyede oturduğumu hatırlıyorum, beni on beş metre öteden gördü ve daha önce hiçbir kediden duymadığım küçük özel miyavlamasıyla koşup geldi ve hırlayıp, sokularak, küçük pençelerini yüzüme atarak, kedim olmak istediğini söyleyerek kucağıma atıldı. Ona Horatio adını taktım. Güçlü, sevimli, yürekli asil bir kediydi.

Ruski küçük kedilerden nefret ederdi. Asıl küçük şirin olan *kendisiydi*. Onlarsa baş belası. Bir keresinde ona, yavrulardan birine saldırdığı için vurmuştum ve yavrular içerdeyken, annenin onu ahırdan dışarı kovaladığını görmüştüm. Ruski Horatio'dan çok korkuyordu. Bir akşam Horatio arka verandada Ruski'nin üstüne yürümüştü. (O sıralar adı Ruski değildi. Onun bir Rus mavisi olduğunu daha bilmiyordum. Ona Smoky adını vermiştim.) Bir şey yokmuşçasına ama kararlı bir şekilde üstüne yürüdü ve Smoke'u hırpaladı. Smoke da masanın altına girdi.

Kedi kavgalarında, saldırganın hemen hemen her zaman kazanan olduğunu gözlemlemişimdir. Bir köpek ölmek pahasına aptalca döğüşür, oysa bir kedi kaybedeceğini anlarsa, kaçmakta tereddüt etmez. Jujitsu öğretmenimin dediği gibi: "Eğer numaran işe yaramıyorsa, en iyisi kaçmaktır."

8 Mayıs 1982. Bugün dişi kedi yavru sayılabilecek bir tavşanı öldürdü. Pencereden dışarı baktığımda dişlerinin arasına aldığı bir tavşanı verandanın altına sürüklerken gördüm. James çok korkmuştu. Daha sonra, verandaya çıkıp halinden memnun bir şekilde pençelerindeki kanı yaladı. Tavşanları pek sevmem. Küçükleri bile o kadar şirin değildir. Yaptıkları tek şey elinizden kurtulabilmek için elektrik çapmış gibi aptalca çırpınmaktır ve büyük tavşanlar insanı feci şekilde ısırabilirler de. Artıklar kendilerini açıkça belli etmeden ve verandayı leş kokusuyla taciz etmeye başlamadan önce davranarak onların çaresine bakmaya çalıştım. Verandanın girebildiğim ucundan hiçbir şey göremedim, altında sürünmeye ise hiç niyetim yoktu.

9 Mayıs 1982. Bu sabah dişi kedinin öldürdüğü tavşandan geriye kalanları buldum... biraz tüy ve verandanın etrafında üzerine sineklerin üşüştüğü çiğnenmiş kemikler. Aslında onu yavrular parçalayıp yemişler. Dişi kedi yavrularına et getirecek avcı rolünü içtenlikle üstlenir. Küçük kediler sıçrayıp çekirgelerin üstüne atlarlar. Yer, uyur ve oynarlar.

Büyük pencerenin dışında böbrek şeklinde bir akvaryum var. Onu temizledim ve içine akvaryumcudan aldığım büyük Japon balıklarını koydum. Kediler her zaman balıkları yakalamaya çalışıyorlar, bir türlü beceremiyorlar. Bir defasında beyaz kedi havuzun karşı tarafındaki kurbağayı yakalamak için öne fırladı. Kurbağa suya daldı, kedi de suyun içine düştü. Bela bulmakta çok yetenekli.

3 Haziran 1982. Belki de şu eğlenceli "kır evimi onarmak" türünde kitaplardan birini yazmalıyım... *Bahçede ilk yıl*... kıçını köpeğe ısırtan Beyaz Kedi hakkında bir bölüm... ne güzel bir hayvan. Ace Baskısında *Janki*'yle birlikte basılan Maurice Helbrant'ın Narkotik Ajanı'ndaki narkotikçi Albay Smoky'den esinlenerek ona Smoky adını verdik... Smoky etrafımda dolanıp yaltanarak, yüzünü yüzüme sürterek, başını elime sürerek ve atış yapmaya çalışırken beni takip ederek, gerçek bir başbelası olmaya başladı. Tam bir hayalet. Smoky'ye iyi bir ev arıyorum.

Taş Ev'de geçirdiğim yılın günlüğünden başka bir şey olmayan bu notları okurken iyice dehşete düştüm. Geçmiş yaşamıma bakarken sık sık bağırıyorum: "Aman tanrım, bu da kim?" Buradan bakınca... sırıtkan, kendi halinden memnun, duygusuz... "Kıçını köpeğe ısırttı" diyerek söze başlayacak kadar kötü, çirkin görünümlü birinin karikatürü gibi duruyorum. "İnsana biraz suçluluk hissettirerek"... "Yaramaz olduğunu bilen bir Arap oğlan gibi" kibirli, yaşlı İngiliz kraliçesi kılıklı sesi... "Smoky için iyi bir ev bulmaya çalışıyorum."

Beyaz kedi her yanı tarayıp ertesi gün için gökyüzünü temizleyen gümüşsü ayı temsil eder. Beyaz kedi "gizlice ortadan kaybolanları izleyen, iz takip eden avcı; araştırıcı; kelebek avcısı" anlamına gelen Sanskrit *Margaras* sözcüğünün tanımladığı "temizleyici" ya da "kendi kendini temizleyen hayvan"dır. Yolu gümüşsü ayla aydınlanmış olan beyaz kedi avcı ve katildir. Bütün karanlık, gizli yerler ve varlıklar o karşı konulmaz ölçüde tatlı ışıkta ortaya çıkar. Beyaz kedinizden kurtulamazsınız çünkü beyaz kediniz sizsiniz. Beyaz kedinizden gizlenemezsiniz çünkü beyaz kediniz sizle ilgilenir.

Bana göre beyaz kedi, Dillon'daki hayvan dükkanından görüldüğü gibi, harabe bir evde elimde bir silahla kedilerimi kovalarken beni termonükleer yokoluşun dehşetiyle yüzleşmeye çağıran bir elçidir. Bu düş, bu büyük gücün zulmünü engellemek için beni keder ve demir gibi bir kararlılıkla doldurdu. Bir mucize gerekli bize. Ayrıntıları Joe'ya bırakın...

Joe idare heyeti odasındaki masanın üzerine bir kedi kutusu bırakıyor. Beyaz bir kediyi yavaşça dışarı salıveriyor. İdare heyeti üyeleri diğer kediler "BEYAZ KEDİ! BEYAZ KEDİ!" diyerek masanın altına gizleniyorlar.

Bir keresinde yavru kedilerden birine saldırdığı için Ruski'ye vurduğumu hatırlıyorum. Şaşkınlık ve incinmeyle karışık bakışı, tıpkı benim dostum Kiki'nin bana bakışı gibiydi. Bir diğerinde de uykulu ve asabiydim. Gelip beni dürtmeye başladı, sonunda ona vurdum. Her iki seferinde de özür dilemek zorunda kaldım. Ruski ortalıktan kayboldu ama nereye gittiğini biliyordum. Ahıra gidip onu buldum ve geri getirdim. Kiki gözünün kenarında bir damla yaşla öylece oturuyordu. Özür diledim, sonunda yanıma geldi.

Büyük beyaz kedi ilk ev kedisi oldu ve kardeşçe bir kabullenişle Ruski'yle beraber kanapenin üzerinde oynamaya başladılar. Bir gün bir köpek tarafından yapıldığı belli olan kötü bir yarayla eve geldi. Kaçarken köpeğin dişleri kuyruk kemiğinin iki tarafındaki eti parçalamış ama o kaçmayı ya da bir ağaca tırmanmayı başarmıştı. Onu bir veterinere götürmediğim için şimdi kendimi suçluyorum. Yalnızca biraz penisilin sürdüm ve sanki iyileşiyormuş gibi geldi bana. Derken bir gün kayboldu ve bir daha da gözükmedi.

Bir araba mıydı? Bir köpek? Bir çakal? Belki de başka bir ev?

"Bence ölmüştür, Bill," dedi James.

Her tür ilişkide önemli anlar, dönüm noktaları vardır. On günlüğüne Naropa'ya gitmiştim. Ben yokken Bill Rich her gün kedileri beslemek için dışarı çıkıyordu.

Geri döndüm. Arka verandada ikindi vakti. Ruski'yi görüyorum. uzaklaşıyor. Karnının üstünde yuvarlanıyor, öylesine, pek emin olmadan. Onu yerden alıp verandanın ucuna oturuyorum. Bir ara beni tanıyor, miyavlamaya, guruldamaya ve bana sokulmaya başlıyor. İşte o an onun benim kedim olduğunu anlıyorum ve Taş Ev'den ayrılırken onu beraberimde götürmeye karar veriyorum.

Kediler Taş Ev'de yaşamaya başlamadan önce, bir gün ahırda atış yapıyordum. Hedefimin arkasındaki odun yığınının tepesinde yavru beyaz kediyi gördüm. Delikliyi kılıfına soktum, yavaşça yaklaştım, anne kediyi çevresinde üç yavrusuyla birlikte odun yığınının üzerinde görebiliyorum. Salınarak bana yaklaştı ve kafasını elime sürttü.

"Anlaşılan sen iyi bir adamsın, Şerif. Bana ve bebeklerime iyi bak."

Davranışının yalınlığı çok dokunaklıydı.

Arkalarında bebekleriyle dişi kediler binlerce yıldır bu davranışı sergilerler: "Bu benim eserim... tek yapabildiğim... yapmak zorunda olduğum şey."

Taşrada yaşamamış olanlar ahır kedileri konusunda söyleyeceklerime kulak versinler (Gerçek taşra çiftliğinden söz ediyorum, Hamptons'tan değil). Çoğu çiftlikte fare ve sıçanları uzak tutmak için ahır kedileri vardır. Bu kediler kaymağı alınmış süt ve yemek artıkları gibi şeylerle kıtkanaat beslenirler. Aksi halde avlanmazlar. Tabii ki çoğu zaman ahır kedileri ev kedisi olup çıkarlar. Gerçekte her ahır kedisinin, her sokak kedisinin istediği de budur. Bir koruyucu insan bulmak adına umutsuzca gösterilen bu çaba beni çok duygulandırır.

Merak ediyorum, acaba köpekler ve kediler hoboların yaptığı gibi işaretler bırakırlar mı?:

DİKKAT KÖPEK VAR.

BURADAN UZAK DURUN. SİLAHLI YAŞLI BUNAK VAR

SADAKA İÇİN İYİ BİR YER

Ve Michelin rehberinde olduğu gibi yıldızlar:

YİYECEK GİYSİ PARA VE TÜTÜN. BİR PRENS.

YİYECEK VE İÇKİ. BİR KRAL.

Taş Ev'in yakınlarına hiçbir sokak köpeğinin geldiğini görmedim:

SİKTİĞİMİN *KEDİ EVİ*.

Taş Ev'in kira sözleşmesinin süresi dolmak üzereydi, East Lawrence'da bir ev satın aldım. Sakin bir sokakta, ağaçlarla kaplı bir dönümlük bir arazide kediler için uygun bir yer. Taşınmadan bir ay önce beyaz kedi ortadan kayboldu. Yoksa onu yanıma alırdım, çünkü Ruski'yle çok iyi geçiniyorlardı. Horatio'yu bıraktığım için üzüldüm, ama Ruski ve dişi kediyle anlaşamazdı, üstelik yavruların ona ihtiyacı vardı. Yeni kiracı, ünlü Kansaslı ressam Robert Sudlow orada kalan kedilere bakacağına söz verdi.

1984'ün başlarından notlar: Ruski'yle olan ilişkim, hayatımdaki temel unsurlardan biri. Ne zaman yolculuğa çıksam, Ruski'nin tanıdığı ve güvendiği biri evde kalıp ona bakar ve bir şey olduğunda veterineri çağırır. Her türlü masrafı karşılarım.

Ruski zatürre yüzünden hastanede yatarken her satte bir aradım. Bir keresinde telefonda uzun süre beklediğimi hatırlıyorum, doktor gelip, "Özür dilerim Mr. Burroughs," demişti... içimi kaplayan o acı ve çaresizlik. Ama sadece çok beklettiği için özür diliyordu... "Ruski'nin durumu iyiye gidiyor... ateşi düştü... Sanırım iyileşecek." Ve ertesi sabahki sevincim: "Hemen hemen normale döndü. Bir gün daha kaldıktan sonra eve gidebilir."

ED KAYIP. SEVİMLİ ALBİNO KEDİ, HER TARAFI BEYAZ. GÖZLERİ BEYAZ VE PEMBEMSİ. PİRE TASMASI VAR. BULANA ÖDÜL VERİLİR. TEL. 841-3905

Ed'in sevimli hallerinden çok yaramazlıklarını özlüyorum. Dün kedi maması almıştım. (Ed şimdi yirmi dört saattir kayıp. Yo, kırk sekiz saat demek daha doğru. Paris'ten ayın on üçünde Cuma günü dönmüştük, o da bizim dönmemizden iki saat önce sıvışmıştı.) Kedi maması kutularını lavabonun üstündeki pencere pervazına koyardım, Ed de pervaza atlayıp kutuları lavabonun içine düşürürdü. Korkunç bir patırtıyla uyanırdım. Gene ne yaptın, Ed? Yere düşüp kırılan bir tabak ve bardak... Bu yüzden kutuları ulaşamayacağı bir yere, dolabın içine koymaya başladım. Şimdi alışveriş çantamın içinden kedi mamalarını çıkarırken pervaza bakıyorum ve düşünüyorum da artık mama kutularını oraya, pervazın üstüne koyabilirim. İşte bu anda onu kaybetmiş olmaktan kaynaklanan derin bir acı hissettim, ne kadar küçük de olsa sevimli bir varlığı kaybetmenin acısını... rahatsız etmesini önlemek için onu Ruski'den uzaklaştırdığımda attığı küçük çığlık... bir yitirmişlik acısı, yokluğun, küçük, beyaz maymun yaratığımın (onu böyle çağırırdım) yokluğunun acısı. Her zaman her şeye burnunu sokardı. Ne zaman çatal bıçak takımının bulunduğu çekmeceyi açsam, tırmanır içine giriverirdi. Nerededir şimdi? Hâlâ geri gelir de kedi maması kutularını devirir umuduyla onları pencereye koydum. İki akşamdır verandanın ışıklarını açık tutuyorum.

Ed'i ilk görüşümü hatırlıyorum. James arkadaki verandanın altını işaret etti: "Zayıf, minicik beyaz bir yavru kedi var burada." Yakalayıp eve getirmeye çalıştı ama kedi bir bağırtı koparıp havuzun öbür tarafına geçti. Daha sonraları ben üç yavru kediyi beslerken Ed uysallaştı, kucağıma alıp onu okşadığımda mırlıyordu. Taş Ev'den ayrıldığımızda James ve Ira Louisinia Caddesi'ndeki apartmanlarında yaşaması için Ed'i yanlarında götürdüler. Dışarısıyla hiçbir ilişkisi olmayan bir ev kedisi olarak büyüdü. Sonra onu buraya, benim evime getirdiler. Ruski'yle geçinemiyorlardı ve Ed'in Phil Heying ya da başka birilerine verilmesi tartışılıyordu. Bir gün uyum sağlayıp Ruski'yle iyi geçinmeye başlar diye onun gitmesine hiç de razı değildi gönlüm. Açıkça başka kedilerle arkadaşlık kurmaya can atıyordu. Ruski'nin yüzünü yalayabilirdi.

Ed'in boş yemek kabının görüntüsü... Yemeğini her zaman ön taraftaki odada küçük bir kaptan yerdi. Kenarındaki yeşil süslemeleri, yanlarda kuruyup kalmış kedi maması artıklarıyla Ed'in küçük yemek kabı hâlâ ön odada bir rafta duruyor.

Kedilerini kaybeden Eski Mısırlılar yas tutup kaşlarını tıraş edermiş. Bir kediyi kaybetmek niçin bir başka şeyi kaybetmek kadar acı ve yürek burucu olmasın ki? Küçük şeylerin ölümleri en üzücü ölümlerdir, maymunların ölümü kadar üzücü.

Toby Tyler can çekişen maymunu kucağına alıyor.

Yaşlı çiftçi bitmemiş duvarın yanında duruyor.

Resimler eski kitaplardaki gravürlerdir.

Kitaplar yok olup giderler.

9 Ağustos 1984, Salı. Kedilerle olan ilişkim beni ölümcül, yaygın bir cahillikten kurtardı. Bir ahır kedisi kendisini ev kedisi yapacak koruyucu bir insan bulduğunda dikkat çekmek için iyice abartarak mırlar, burnunu sürter, sırtüstü yuvarlanıp kaşınır, bu onun tek bildiği yoldur. Bunu şimdi oldukça etkileyici buluyorum ve geçmişte neden can sıkıcı bulduğumu bir türlü anlayamıyorum. Bütün ilişkiler alışverişe dayalıdır, her şeyin bir bedeli vardır. Bir kedi şu anda Ruski gibi kendi konumundan eminse dikkat çekmeye çalışmaz, olması gereken de budur.

Tanca'da 4 Calle Larachi'de kalırken beyaz bir kedi hatırlıyorum, eve ilk giren kediydi... sonra ortadan kaybolmuştu. Ve güneş batarken bir toprak duvarın üzerinden Marakeş'e bakan güzel bir beyaz kedi. Ve Cezayir'de nehrin öbür tarafından gelen New Orleans'lı beyaz bir kedi. Alacakaranlıkta baygın, iniltili bir *miyavvv* sesi duyduğumu hatırlıyorum. Kedi fena halde hastaydı ve mutfak masasının altında yatıyordu. Geceleyin öldü.

Ertesi sabah kahvaltıda (rafadan yumurtalar tam kıvamında mıydı?) ayağımı masanın altına uzattığımda kedinin buz gibi katılaşmış olduğunu fark ettim. Çocuklar anlayıp üzülmesinler diye Joan'a harf harf söyledim, "Kedi Ö – L – M – Ü – Ş," dedim. Ve Julie ölü kediye bakarak "Dışarı atın onu, çünkü kokuyor," dedi.

New Yorker tayfası için bir kokteyl şakası. Artık komik gelmiyor... çöple birlikte dışarı atılan sıska sokak kedisi. Mexico City'deki beyaz kedi: bir kitapla yüzüne vurmuştum. Odanın bir ucundan koşarak eski kırık dökük koltuğun altına gizlendiğini görüyordum. Koltuğun altında, aldığı darbeden kulaklarının çınladığını duyabiliyordum. Aslında kendi canımı yakıyordum ve bunun farkında değildim.

Sonra bir çocuğun bana kanayan parmağını gösterdiği rüya, hınçla bunu kimin yaptığını sordum. Çocuk beni karanlık bir odaya çağırdı ve kanayan parmağıyla beni gösterdi. Bağırarak uyandım, "Hayır! Hayır! Hayır!"

Hiç kimsenin tamamıyla dürüst bir özyaşamöyküsü yazabileceğini sanmıyorum. Eminim kimse şöyle bir şeyi okumaya katlanamazdı: *Bir Kötülük Nehriydi Geçmişim.*

Hayvanlarla kurulan ilişki Castenada'nın "birleşme noktaları" dediği şeyi değiştirebilir. Anne sevgisi gibi. Bu Hollywood'da iyice sulandırılıp abartılmıştır. Andy Hardy annesinin yatağının başucunda dizlerinin üstüne çöker. Bunun nesi yalnış? Terbiyeli bir Amerikan çocuk annesi için dua ediyor. Bunun nesi yalnış?

"Neyin yalnış olduğunu söyleyeyim, B.J. Bu boktur. Bu öldüresiye tiksindirici pisliktir ve altında yatan gerçeği mahveder."

İşte denizde bir buz kitlesinin üstünde dişi bir başlıklı ayıbalığı, yanında yavrusu var. Saatte otuz mil hızla esen rüzgar, sıfırın altında otuz derece. Gözlerine bakın, kısık, sarı, öfkeli, çılgın, üzgün ve umutsuz. Kıyamete hüküm giymiş bir gezegenin bitiş çizgisi. Kendi kendini kandıramaz, kendini yüceltmek için gözü sulu sözler zırvalayamaz. Oracıkta, yavrusuyla buzun üstünde. Suya dalabilmek için iki yüz elli kilo ağırlığındaki bedenini hareket ettiriyor. Erkek ayıbalıklarının yanında omzu yarılıp açılmış bir yavru var. O büyük olsılıkla başaramayacak. Hepsi üç bin kilometre uzaktaki Danimarka'ya gitmek zorunda. Neden? Ayıbalıkları nedenini bilmiyor. Danimarka'ya gitmek zorundalar. Hepsi de Danimarka'ya gitmek zorundalar.

Birisi, kedilerin insanlara en uzak hayvan olduğunu söylemişti. Ne tür insanlardan söz ettiğinize göre değişir, tabii ki ne cins kedilerden söz ettiğinize göre de. Bazen kedileri tuhaf bir şekilde insanlara benzetiyorum.

1963'te Ian Sommerville'le birlikte Tanca'da 4 Calle Larachi adresindeki eve henüz taşınmıştık. Bir sürü kedi evin önünde toplanmışlar bir ileri bir geri salınarak yürüyorlar ama yaklaşmaktan korkuyorlardı. Beyaz bir kedi biraz öne çıktı. Elimi uzattım. Sırtını kabarttı, ileri geri hareket ederek, kedilerin ilk evcilleştirilmelerinden beri yaptığı gibi elimin altında mırıldandı.

Diğer kediler homurdanıp sızlanarak karşı çıktılar. "Yakala!"

Ağustos 1984. James, acı içindeymişçesine miyavlayan kediyi duyduğunda şehrin merkezinde Yedinci Cadde ile Massachusetts Caddesi'nin oralarda bir yerlerdeymiş. Ne olup bittiğini anlamak için oraya gidince küçük siyah kedi kollarına sıçramış. James onu eve getirdi, ben kedi maması kutusunu açmaya çalışırken küçük canavar büfenin üstüne atladı ve kutuya sarıldı. Şişene kadar yedi, çöp tenekesini ağzına kadar bokla doldurdu, sonra da tutup kilimin üstüne sıçtı. Ona Fletch adını verdim. Oldukça gösterişli, pırıltılı ve sevimliydi; masumiyet ve güzelliğin bastırdığı açgözlülük timsali bir kedi. Fletch sokakta bulunmuş kimsesiz siyah yavru, ince ve narin bir hayvan, parıldayan siyah bir kürkü var, ipeksi siyah başı su samurununkine benziyor, zayıf ve kıvrak, gözleri yeşil.

Eve geldikten iki gün sonra yatağıma atladı, ayaklarını yüzüme koyup mırlayarak bana sokuldu. Göğsünde ve karnında beyaz lekeler olan aşağı yukarı altı aylık kısırlaştırılmamış bir kedi.

Kaçmasın diye Fletch'i beş gün boyunca evde tuttum. Onu dışarı çıkardığımızdaysa bir ağacın on iki metre kadar üstüne çıktı. Rousseau'nun *Karnaval Akşamı*'nı çağrıştıran bir manzaraydı... sisler içindeki ay, pamuk şekeri yiyen yeni yetmeler, panayırın bir ucundan öbür ucuna ışıklar, sirkten gelen müziğin gümbürtüsü ve on iki metre yükseklikte bizim Fletch, bir türlü aşağı inmiyor. İtfaiyeyi mi arasam? Neyse Ruski ağaca çıktı ve Fletch'i aşağı getirdi.

Bir yıl sonra Ruski'nin Calio Jane'den doğma oğlu aynı ağaçta takılıp kalmıştı. Hava kararıyordu. El fenerimle onu görebiliyordum ama bir türlü inmiyordu. Derken Wayne Propst'u aradım, bir merdiven alıp geldi. Dışarı çıkıp ışığı ağaca tuttuğumda Fletch'in kırmızı tasmasını gördüm. Fletch küçük kediyi aşağı indirdi.

Fletch'in zarafetine tam puan veriyorum. Birçok nitelik gibi zerafet de ne olmadığına göre tanımlanır. Birçok insan hiç de zarif değildir ya da zarifseler bu özelliklerini kaybederler... İncelik, çekicilik, güzellik ve dürüstlük: zarif olduğunu bilen bir yaratık kısa bir süre sonra hiç de zarif değildir... Küçültücü büyüklük: bir leopar zarif olmayacak kadar büyük ve tehlikelidir... Masumiyet ve güven. Kırk yıl önce Doğu Teksas'ta marihuana tarlasında bir otu incelerken bir kokarca yavrusu gördüm. Uzanıp onu okşadım, sonsuz bir güven duyarak baktı bana.

Çöl tilkisi yeryüzündeki en zarif hayvanlardan biridir. Bir fare karşısında çaresizdir. Bir yer sincabını* görmesi korkudan altına sıçması için yeterlidir. Genellikle yumurtayla beslenir, kümeslere küçük, gri bir hayalet gibi dalar... ZAAVVVV! Çok geç. Yumurtayı mideye indirmiş ve yıldırım hızıyla ortadan kaybolmuştur. Daha cüretkar olanlarsa yuvada tüyü bitmemiş kuş yavrularıyla beslenirler. Dişleri arasına bir solucan iliştirip hızla ve çaktırmadan sokulur, yavrular annelerinin gagasında kendilerine solucan gitirdiğini sanarak minik, sarı ağızlarını açarlar. O da kuşları boyunlarından yakaladığı gibi kanlarını ıştahla emip etlerini mideye indirir, küçük siyah ağzında ve iğne sivriliğindeki dişlerinde kan, gözleri neşeyle parlar, tatlıya hücum eden açgözlü bir okullu çocuk gibidir. Neredeyse mide bulandırıcı. Güzelliği ve masumiyeti ile bu durumdan kurtulur, okul müdürünün gömleğine baştan başa çilek sosu püskürterek geğirir.

"Bu rezalet için gerçekten özür dilerim. Bir daha olmayacak. Durun üzerinizi sileyim." Dışarı fırlayıp üzerinden leş gibi suların damladığı eski püskü bir paspasla geri gelir. İnsanın midesini kaldıran paspası müdüre doğru tutar. "Seni hemen tertemiz yapıcam, aslanım." Sersemlemiş müdürün üstüne çöp suyu sıçratıyordu. "Kusura bakmayın efendim, ama bu gemide işler çok başıboş. Kahretsin! bu pislik tabağınıza da sıçramış." Müdürün yüzüne bir tokat patlatarak onu sandalyeden düşürüyor.

* Goper: Kuzey Amerika'ya özgü birkaç çeşit sincap.

Yüksek sınıftan kedi düşmanı bir İngiliz, kedilerin işini bir darbede bitirmesi için bir köpeği eğittiğini söylemişti bana. Onun bir keresinde bir partide gördüğü kediye ağzını dolduran uzun, sarı beygir dişlerinin arasından "seni iğrenç kokulu küçük canavar" diyerek hırladığını hatırlıyorum. O sıralar onun sınıfı beni derinden etkilerdi ve kedileri de tanımıyordum. Oysa şimdi olsaydı kotuğumdan kalkar, şöyle derdim: "çekip gideceğin için üzgünüm moruk, ama burada iğrenç kokan büyük bir yaratık var."

Bu vesileyle İngilizlerin ata binerek, tazılarıyla o iğrenç avlanma alışkanlıklarını açığa çıkarıyor ve onları şiddetle suçluyorum. Ayyaş suratlı avcılar iğrenç kokan köpeklerinin güzel, narin bir tilkiyi parçalayışını izlerler. Bu dehşet verici manzara ile yüreklenerek daha da sarhoş olmak üzere malikhanelerine çekilirler; dalkavukluk yapan, bok yiyen, leş yuvarlayan, bebek öldüren canavarlarından daha iyi değillerdir.

Bebek bekleyen tüm genç çiftlere bir uyarı: *Evinizdeki köpekten kurtulun.*

"Ne! Bizim Fluffy bir bebeğe zarar mı verecekmiş? Çok komik!"

Tanrı çocuğunuza uzun ömürler versin, genç anne... aman kucağınızda bebeğinizle oynayıp onunla konuşmaya çalışırken Fluffy kıskanç bir öfkeyle bebeğinize atılarak onu kafasından ısırıp öldürmesin.

Köpekler insan dışında doğruyla yanlışı ayırt edebilen tek hayvandır. Bu nedenle Fluffy sızlanarak gizlendiği yatağın altından çıkarılırken kendisini neyin beklediğini bilir. İşlediği suçun bütün boyutlarını anlar. Başka hiçbir hayvan bu bağlantıyı kuramaz. Köpekler kendilerini erdemli kabul eden yegâne hayvanlardır.

Fletch'i kazara tekmeledim, odanın girişinde uyuyordu. Kaçmaya başladı. Gidip getirdim ve yatağın üzerine bıraktım; çok geçmeden guruldamaya başladı ve sırtüstü uykuya daldı. Yüzü bir yarasa, bir kedi ve bir maymunun yüzünün karşımı... başının üstü düz parlak bir siyahlıkta, kulakları kabarık ve bir yarasanınki gibi. Siyah burnu ve anlamlı uzun dudaklarıyla yüzü hüzünlü bir maymuna benziyor. İnsanın aklına hemen kayış gibi siyah, parıldayan kanatları, keskin küçük dişleri ve ışık yayan yeşil gözleriyle bir Yarasa Kedi geliyor. Bütün varlığı küçük, melodik bağırışlarla gizemli bir amaç peşinde geceleyin koltukta uçuşan, saf, vahşi bir tatlılık yayıyor. Bu saf, küçük yaratığı saran bir kötü yazgı ve hüzün havası da var. Yüzyıllardır yalnız bırakılmış, soğuk şehir sokaklarında, sıcak öğle vakitleri boş arsalarda, kırık çömlek parçalarının arasında, ısırganların, yıkılmış toprak duvarların diplerinde ölüme terk edilmiştir. Kim bilir kaç kez boş yere yardım çağırmak için bağırıp durmuştur.

Fletch uykuda mırlarken küçük siyah ön ayaklarını da ellerime dokunmak için uzatıyor, pençelerini ise geri çekmiş, uyurken yanıbaşında bulunduğumdan emin olabilmek için yaptığı yumuşak bir dokunuş. Düşünde beni görüyor olmalı. Kedilerin renk körü oldukları söylenir: ben odadan ayrılır, geri gelir, dışarı çıkar, onu kucağıma alır ya da yere bırakırken siyah beyaz, damar damar, titreyerek parıldayan, üstü çizik dolu gümüşsü ince bir tabaka. Böyle bir yaratığa kim zarar verebilir ki? Onu öldürmek için köpeğini eğitmiş! Kedi düşmanlığı çirkin, aptalca, iğrenç ve darkafalı bir ruhu yansıtır. Bu Çirkin Ruh'la uzlaşmak sözkonusu olamaz.

Çöl tilkisini övmüştüm. Vahşi haliyle bile o kadar narin ve ürkek bir yaratıktır ki insan eli değince korkudan ölebilir. Kırmızı tilki, gümüş renkli tilki, Afrika'nın yarasa kulaklı tilkisi... hepsi de ne güzel hayvanlar! Ya vahşi kurt ya da çakallara ne demeli? Evcil köpekler nasıl oldu da böylesine iğrenç bir biçimde bozuldular? İnsan onu kendisinin en kötü imgesiyle biçimlendirdi... bir linç güruhu gibi kendini haklı görür, köle ruhlu, kötücül ve bok yeme arzusuna bağlı en iğrenç sapkınlıklarla tıkabasa doludur... başka hangi hayvan bacağınızı sikmeye kalkar? Köpeklerin sevgi istemleri yapmacık ve hileli duygusallığın kötü kokusunu ortaya koyar. Yaşlı Çoban'ın başında yas tutan sadık köpek. Yaşlı osuruğu bulmaları üç gün aldı, bu arada köpek yüzünü yiyip bitirmişti. Başını kaldırmış bok yiyicilere özgü bir sırıtışla bakıyor, leşin içinde yuvarlanıyordu.

Köpeklerden nefret falan etmiyorum. Nefret ettiğim şey insanın en iyi dostunu ne hale getirdiğidir. Bir panterin kükremesi bir köpeğin hırlamasından kuşkusuz daha tehlikelidir, ama çirkin değildir. Bütün tüyleri mavi yalımlarla kabarmış, tükrük saçan, gözleri ışık çıkaran, saf kedi aleviyle yanan bir kedinin hiddeti güzeldir. Ama bir köpeğin hırlaması *çirkindir*, Pakistanlılara saldıran cahil hödüklerden oluşmuş bir linç güruhunun hırlaması... koca göbeğinin üstünde "Tanrı Aşkına Bir İbne Öldür" çıkartması taşıyan birinin hırlaması, kendini haklı çıkarmaya uğraşan bir hırlama. O hırlamayı gördüğünüzde kendine ait bir yüzü olmayan bir şeye bakıyorsunuzdur. Bir köpeğin hiddeti kendi öfkesi değildir. Onu eğiten kişinin dayattığı bir öfkedir bu. Gözü dönmüş linç güruhunun öfkesi bir şartlandırmanın sonucudur.

4 Ekim 1984, Çarşamba. Hayvan ya da insanda olsun çirkin, anlamsız, isterik nefret oldukça korkutucudur. Düşlerim arketip köpek sürüleriyle doluydu... Uzun, loş bir tünelin sonundaki oval bir çıkmaz sokaktayım. Bu odanın uzak ucunda güçlü bir manyetik alan var. Çok yaklaşınca insanı rahmin içine çekiyor. Tam zamanında geri çekiliyorum. Allen Ginsberg yanımda bir mantra söylüyor: "O eski Rahim Kapısı kapandığında geri dönmek istemem artık." Sonra geçidin yumuşak duvarlarının boğuklaştırdığı bir havlama sesi duyuyorum, ama açıkça anlayabiliyorum: "KÖPEKLER! KÖPEKLER!" Giderek yaklaşıyorlar, hırlayan, salyalar akıtan bir Cerberus sürüsü. Allen, Hintlilere özgü bir ip numarasıyla darağacı yapmaya çalışıyor ama tavan yeterince yüksek değil, derken beni aşağıya indirmek için üzerime sıçrayan köpekleri tekmelerken uyanıyorum.

Bir kediyi okşamak için en uygun zaman onun yemek yediği andır. Bir köpek yemek yerken bunu yapmak doğru değildir. Uyuyan bir kediyi okşamak iyidir. Uykusunda gerinir ve mırlar. Uyuyan köpeklere ilişmemek yapılacak en doğru harekettir. Hatırlıyorum, Roma'daki şiir festivalinde John Giorno'yla birlikte kahvaltıya iniyordum; kapının önünde iri bir köpek duruyordu.

"Ne sevimli bir köpek!" dedi John, okşamak için eğilir eğilmez hayvan uğursuzca hırladı ve sarı dişlerini gösterdi.

12 Eylül 1984. Fletch'i ısrarla oyun oynadığı yerden uzaklaştırmaya kalkıştığımda bazen beni yaramazca ısırıyor. Canımı yakacak kadar şiddetli bir ısırık değil, yalnızca alıngan bir yeni yetmenin tırmığı... "Beni rahat bırak! Oynamak istiyorum!" Birkaç dakika önce onu dışarı çıkaracağımı anladı, gitmek istemediği için de onu yakalayamayacağım basık bir masanın altına gizlendi. Öylesine çocukça tepkiler.

Kedilerin Tanıdıklar, ruhsal arkadaşlar yerine geçtiğini söylemiştim. "Kesinlikle kafa dengidirler." Yaşlı bir yazarın anıları geçmişinden gelen gerçek ya da düşgücünün ürünü görüntüler ve kişilerdir. Bir psikanalist bu fantazileri düpedüz kedilerime yansıttığımı söyleyebilir. Evet, kendilerine uygun roller verildiğinde, kediler çok yalın bir biçimde ve sözcüğün tam anlamıyla kesin tavırları yansıtan birer sahne işlevi görürler. Roller değişebilir ve bir kedi değişik rollere bürünebilir: annem, karım Joan, Jane Bowles, oğlum Billy, babam, Kiki ve diğer dostlarım ve hiç karşılaşmamamıza rağmen beni tüm diğer yazarlardan daha fazla etkilemiş olan Denton Welch. Kediler benim yok olmak üzere olan bir türle son canlı bağım olabilir.

Calio Jane, Jane Bowles rolü için tam biçilmiş kaftan... öylesine narin, seçkin ve özel. (Tanca'da sahildeki bir restoranda çirkin, kirli afacan bir yavru kedi ona sokuldu ve küçük pis elini uzattı. "Oh, hayır," dedi Calio Jane, "Ben sadece yaşlı erkeklerden hoşlanırım.") Ufaklık gerçekten klas bir kediydi; aslında onun gibi siyah beyaz ve turuncu renkte olmak başlı başına bir klas sorunu.

Jane'in doğumuna bizzat tanık oldum. İlk süt emen ve katı besin yiyen oydu. Ama son mırlayan da oydu. (İlk Wimpy mırlamıştı.) Nerdeyse tutuk ve içedönük bir hali vardı ve yavaş gelişiyordu. Şimdiyse mırlanıyor, narin bir edayla bana sürtünüyor... bir hanımefendi gibi. Janie'nin her hareketi bir hanımefendi gibidir.

Joan fotoğrafının çekilmesinden hoşlanmazdı. Nerdeyse hiçbir grup fotoğrafında yer almazdı. Annem gibi ele geçmez, anlaşılması zor bir tipti.

Annem hayatının son dört yılını St. Louis'deki Chateins adlı bir bakımevinde geçirdi. Ağabeyim Mort "kendisini bazen tanıdığını bazen tanımadığını" söylüyordu. Bu dört yıl süresince onu hiç ziyaret etmedim. Ara sıra kart yolladım. Ve ölümünden altı ay önce Anneler Günü için bir kart attım. İçinde berbat, duygusal bir şiir vardı. Kendimi "biraz suçlu" hissettiğimi hatırlıyorum.

Bu kedi kitabı, yazarın geçmişinin kendisine kedilerce oynanan pantomimlerle aktarıldığı bir alegoridir. Kediler kukla falan olduğu için değil. İlgisi yok. Yaşayan, soluk alan yaratıklardır onlar ve başka bir canlıya dokunmak üzücüdür; çünkü ölüm korkusunu, ölüm acısını, çaresizliğini anlarız. Dokunmanın anlamı budur. Bir kediye dokunduğumda ve yüzümden yaşların aktığını fark ettiğimde benim anladığım budur.

Fletch, goblenleri tırmalayan afacan bir yavru erkek kedi. Daha şimdi ben kitap okurken masanın üstüne atladı. Sonra da küllükteki sigara dumanından rahatsız oldu, üzerine paltomu koyduğum sadalyeye sıçrayıp devirdi. Kasten yapmıştı. Sevimli küçük şeytan kedi. Çaresizliğinde, bağımlılığında, dokunaklı, aşırı duygusal tavırlarında yoğun hüzün var.

Birilerinin ona kötü davranması düşüncesi! Benim parlak tüylü, kehribar gözlü siyah küçük Fletch'ime yüzyıllar boyunca pek çok defa kötü davranıldı. Aylakça uzanmış The Western Lands'in uçsuz bucaksız tuz yataklarını isteksizce tasarlarken birdenbire odaya dalışı. Göğsüme atlayıp bana sürtünür ve ön ayaklarını yüzüme koyar. Diğer zamanlar simsiyah gözbebeklerinden ibaret gözleri bir atın geriye kaykılmış kulaklarının "Dikkatli ol!" uyarısı kadar kesindir. Sonra ısırır ve tırmalar.

Ginger, Westminister'daki St. Louis genelevindeki yaşlı patroniçe Pantapon Gülü rolünü oynar. Babamın içeriye giren arkadaşlarından biriyle karşılaşmayayım diye beni yan taraftan, perdeli bir kameriyeden dışarı çıkarırdı. Ozarks'lı bir çiftçi ailesinden gelme sert ve becerikli bir kadındı. Ginger Ruski'nin sevgili kadınıydı, her zaman etrafta dolaşırdı. Onu da beslemeye başladım, bir gün uzaklaşıp gideceğini umuyordum. Ne kadar da Amerikalıyım! "Kapıyı çalan kim? Biraz para verin de gitsin!" tabii ki gitmedi. Gitmek yerine, arka verandaya hepsi kendisinin birer kopyası olan dört tane kahverengili-turunculu yavru doğurdu. Bu işte Ruski'nin bir parmağı olmasından kuşkulanıyorum. Arkadaşım Patricia Marvin yaygara koparmadan hepsini birilerine vermeyi başardı – küçük bir kasabada yaşamanın avantajı. Böyle yerlerde arkadaş canlısı, yardım sever insanlarla tanışabilirsiniz.

Uzun süre Ginger'in eve girmesine izin vermedim, ama ısının eksi on beşe kadar düştüğü bir soğuk hava dalgası geldi, ısı eksi yirminin altına düştüğünde onun donmuş cesedini verandada bulabileceğim düşüncesi aklımdan gitmedi ve içeriye girmesine izin vermek zorunda kaldım. Ruski burnunu kapıdan dışarı uzatmazdı. İkinci hamileliği bir sonraki kış oldu ve yavrularını evde onun için hazırladığım bir sepetin içinde doğurdu. Ve elbette, yavruları emzirebilmek için evde kaldı. Yavrular on haftalık olunca ikisini verdim. Ginger onları aramaya, ağlayarak odadan odaya, yatakların, kanapelerin altına bakmaya devam etti. Ve böyle bir şeye bir daha katlanamayacağımı anladım. Ginger yüzyıllardan beri buna katlanıyor.

Albino kedi Ed ile "minik Ed'imi yakalayacağım" adıyla bilinen bir oyun oynardım; Ed koltuğun, yatağın altına, ön taraftaki odaya kaçardı. Çocukların sevdiği bir oyundur bu, kıkırdayıp koşuşurlar. "Yakalayamazsın. Yakalayamazsın işte" Calio Jane bu oyunu oynamaya bayılır. Cezayir'deki evde Billy'yle bu oyunu oynardık: "Nerede benim Willy'm?"

Bir düşte 4664 Pershing Avenue'deki doğduğum evdeyim. İkinci kattaki eski yatak odamın girişinde bekleyen küçük sarışın bir çocukla karşılaşıyorum. "Sen Billy misin?" diye soruyorum.

"Beni seven insanlar için herkes olabilirim," diyor.

Sarılı-beyazlı kedi Wimpy, yatağın yanındaki bir sandalyede. Odamın kapısını kapatınca ağlayıp sızlıyor ve kapıyı tırmalıyor. Aç değil. Tek istediği benim ya da onu seven birinin yanında olmak. Cezayir'de Wagner Caddesi'ndeki evde Billy de öyle yapardı. Ben kapıyı açıncaya dek dışarıda ağlardı. O ev de bunun gibi, düz beyaz, ahşap çerçeveli, uzun ve dar bir evdi.

Ruski'de bir anlığına belirgin bir biçimde Kiki'yi görüyorum. İstemediği bir anda Ruski'yi kucakladığımda Kiki'ye dokunmuş gibi oluyorum... "*Déjeme William! Tú estás loco.*"* Ve onu tokatladığım an... çevrilen yüz, üzgün gözler... derken gitmişti. Tabii ki nerde olduğunu biliyordum ve gidip eve getirdim... "Bir zamanlar sıska bir sokak kedisiydim ben, baayım."

Kiki beni terk edip Madrid'e gitti. Terk etmek için geçerli nedenleri vardı. O sıralardaki ölümcül uyuşturucu alışkanlığı. Onun bir kızla beraber olduğunu anlayan kıskanç bir sevgilisi tarafından bir otel odasında bıçaklanarak öldürüldü.

Tanca'da Kiki, Mexico City'de Angelo... ve çok sevdiğim için adını açıklamayacağım bir başkası. O bazen yüzümde ve bedenimde. olabildiğince gerçek, durmadan bana sesleniyor "BENİM BILL... BEN." Cıyak cıyak bağırdığında ve ön ayaklarını yüzüme koyduğunda Ruski de böyle yapar. Eskisi kadar gösterişçi değil. Bazen elimden kaçıyor... "Beni utandırıyorsun, Bill. Ben bir nino** değilim." Hayli ürpertici olabiliyor.

---

* İsp. "Git başımdan William! Sen delisin." ç.n.
** İsp. Erkek çocuk. ç.n.

İlk Rus Mavisi kedim Tanca sokaklarından gelip 1957 yılında kalmakta olduğum Villa Muniria'nın bahçesine girmişti. Pahalı kürkleri andıran parlak, gri-mavi tüyleri ve mavi gözleri olan güzel bir erkek kediydi. Geldiğinde olgun bir kedi olmakla beraber kısa zamanda sevecenleşti, çoğu kez geceyi bahçeye açılan odamda geçiriyordu. Bir maymun gibi, et parçalarını havada ön ayaklarının arasında yakalıyordu. Tıpatıp Ruski'ye benziyordu.

Wimpy aniden oğlum Billy'yi ve zavallı babamı aklıma getiriyor. Price Road'daki evde, saat on. Süt ve kurabiye almak için kilere inmiştim, içimden babamın orada olmamasını diliyordum. Düş kırıklığı beni huysuz ve asık yüzlü yapıyor. "Eşcinsel" o günlerde henüz gündelik dile yerleşmiş bir sözcük değildi.

Babam orada. "Merhaba, Bill."

Gözlerinde dokunaklı bir yakarış ve yaralanmışlık.

"Merhaba."

Soğuk nefret, hepsi bu. Keşke... Artık çok geç. Parke Taşlı Bahçeler'den* anımsanan anılar.

* y. n. : Parke Taşlı Bahçeler, yazarın Louisiana'da çocukluğunu geçirdiği mahalle.

Bir başka geriye dönüş: Taş Ev'den ayrılmamdan yaklaşık iki ay öncesi. Kucağımda beyaz kedi, şöminenin yanında bir sandalyeye oturmuş nefret ve gücenmeyle karışık ani bir üzüntüye kapılıyorum. Bir başka eve taşınıp taşınmama konusunda karar veremiyorum. Para yok! Olsa olsa bir apartman dairesine taşınabilirim. Kedilerin tuvalet toprağı... tahammül edilemez! Buradan kokusunu alabiliyorum. Beyaz kedi o gücenme anında mı kayboldu acaba? İnsan ve hayvanlar bedenlerinden önce ruhlarıyla uzaklaşırlar. Keşke beyaz kedi şimdi burada olsa, masanın üstüne atlayıp daktiloyu tırmalasa.

1985 Nisan ayının başlarından notlar: Ruski keyifsiz bir ifadeyle yere büzülüyor. Odada üzgün üzgün miyavlıyor, yanımdan aceleyle küçük bağırışlarla bodruma iniyor. Genleri yarı değişime uğramış bir yaratığın çığlığı... giderek ümitsizleşen... işte o ümitsizliğin çığlığı. Ruski şimdi bodrumda bağırıyor. Ne zaman ona yaklaşsam bağırıp uzaklaşıyor. Hatta kalabilme şansı pek olmayan, genleri değişime uğramış yaratık, türünün tek temsilcisi, daima daha belirsiz kaybolmuş küçük ses.

Bodrumda Ruski'yi arıyorum. Orada ölümün pis kokusundan, nemli durgun havadan, silah dolabından ve tozla kaplanmış hedeflerden başka birşey yok.

Nükleer kış... uğuldayan rüzgar ve kar. Evinin yıkıntılarından kotardığı derme çatma kulübesinde yırtık yorganların, delik deşik battaniyelerin ve kirli halıların altında kedileriyle birlikte büzüşmüş bir adam.

2 Nisan 1985. Ruski kuzeye bakan pencerenin yanındaki masanın üstünde. Onu okşuyorum. Mırıldayıp burnunu bana sürtüyor ve uykuya dalıyor. Onun üzgün, kaybolan sesinin boğazımda düğümlendiğini, bana acı verdiğini hissediyorum. Yüzünüzden gözyaşları süzülürken böylesi bir acı hissediyorsanız bilin ki bu uğursuz bir şeyler olacağının habercisidir, bir uyarıdır – tehlike sizi beklemektedir.

1 Mayıs 1985. Derin bir üzüntü duygusu her zaman dikkate alınması gereken bir uyarıdır. Haftalar, aylar, hatta yıllar sonra başımıza gelecek bir olaya işaret ediyor olabilir. Sözünü ettiğim durumda ise bu olay tam bir ay sonra meydana geldi.

Dün yürüyerek On dokuzuncu Cadde'deki evime gittim, her adımı bunaltı ve ıstırap sürüklüyordu. Ruski o sabah eve gelmemişti.

1 Mayıs Çarşamba sabahı. Ruski'nin çaresizlik içinde yardım çağırışını duydum; ilk kez bir ay önce duyduğum o kederli, korkmuş ses.

MAYDAY MAYDAY MAYDAY.

Nerede olduğunu biliyorum. İnsanları ve Hayvanları Koruma Derneği'ne tekefon ediyorum.

"Hayır. O tarifte bir kedi yok bizde."

"Emin misiniz?"

"Bekleyin, bir daha bakayım... (Ürkmüş hayvan bakışları.)

"Aa, evet, bahsettiğiniz tarife uyan bir kedi varmış."

"Hemen geliyorum."

"Şey, önce kuduz aşısı karnesini alarak belediye evrak memuruna gitmeniz sonra da on dolarlık taşıma ücretini ödemeniz gerekiyor."

Bu işlerin tamamını David Ohle'un yardımıyla yarım saat içinde hallettim. Hayvan barınağına vardık. Burası uyutulmayı bekleyen kayıp kedilerin mutsuz, kederli çığlıklarıyla yankılanan bir ölüm kampı.

Beni "Barınak" dedikleri yere götüren kız, "Kedi bayağı ürkmüş!" diyor. Ruski korkudan dona kalmış, bir diğer ürkmüş kediyle birlikte dehşet içinde çelik bir rafın üstüne çekilmişti. Kız kapının kilidini açtı. Elimi yavaşça uzatıp kedimi kutusuna koydum.

Kedini serbest bırakılabilmesi için on beş dakika alı koyan memurun gelmesini bekledim. Kutunun içindeki Ruski'yle geri geldiğimde onu ön tarafta buluyoruz. Genç, sıska mı sıska, bir tutam çalı gibi bıyığı olan, sarışın bir polis bozması. Tam olarak polis bile denemez. Ruski'nin alıkonmasının ayrıntılarını sordum. Bilmiyormuş. Ruski'yi arkadaşı enselemiş. Arkadaşı bu gün izinliymiş. Zayıf yüzüne polislik bir kepenk gibi birden iniverdi.

"Kedinizi başıboş bırakmanız yasaktır. Köpek ve kediler sahiplerinin gözetimi ve denetimi altında tutulmalıdır. Yasalar böyle." (Lawrence'da bahçesi olan herkes daima bu yasayı çiğner.)

Hayvanlar yetmiş iki saat barınakta tutulduktan sonra yeni sahiplere verilebiliyor. Hayvanlar bunu hissediyor. Hayvanlar ölümü gördüklerinde onu hemen tanırlar. Pençelerini öne çıkarmak en iyisidir. Bu senin son şansın, Kedicik.

Ruski gibi yetişkin, iğdiş edilmemiş, korkudan adeta felç olmuş bir kedinin şansı ne olabilir ki? Ödü kopmuş bir kedi.

"Ah, Babacığım, şunu istiyorum!" diyerek Ruski'yi gösteriyor oğlan.

"Doğrusu, onu tavsiye etmem... Pek canlı bir kedi değil."

"Sanırım bir sonrakine baksak iyi olur evlat."

Onlar geçerken Ruski umutsuzca miyavlıyor.

Bir kediyi öldürmenin... ah, afedersiniz... "uyutmanın" demek istemiştim... ona iyilikte bulunmak olduğu düşüncesine kuşkuyla bakıyorum. Basit bir seçenek olarak İnsanları ve Hayvanları Koruma Dernekleri'nin olmadığı geri kalmış ülkelere bir bakın. Tanca'da sokak kedileri kendi başlarının çaresine bakarlar. Tanca'da yaşlı bir İngiliz kadın vardı. Her sabah balık pazarından bir çanta dolusu balık alır, boş arazileri ve kedilerin toplandıkları diğer yerleri dolaşırdı. O yaklaşır yaklaşmaz en az otuz kedinin hücum ettiğini görmüşümdür.

Evet, neden olmasın ki? Şu anda kedilerin kapatılması ve öldürülmesi için harcanan parayla yiyecek dağıtılan barınaklar yapılabilir. Tabii ki kedilerin iğdiş edilip kuduz aşısı yapılması gerekir.

O akşam, üç yıldan beri ilk kez Ruski mırıldayıp guruldayarak yatağıma atladı, bana burnunu sürttü ve onu kurtardığım için bana teşekkür ederek uykuya daldı.

Ertesi gün Hayvan Sağlığı Bürosu'nu aradım. "Kedim yakalanıp barınağa götürülmüştü, bu konuda bana ayrıntılı bilgi verebilir misiniz?"

"Kedinizi başıboş sokağa bırakmak yasalara aykırı olduğu için yakalandı."

"Hayır, demek istediğim, kedim nasıl yakalanıp götürülmüş?"

Anlaşılan bahçenin arka sınırından yaklaşık iki yüz metre kadar ötedeki On dokuzuncu Sokak'ta ya da Barker Sokağı'nın oralarda bir hayvan tuzağına yakalanmıştı. Muhtemelen bütün gece tuzak kutusunun içinde kalmıştı. Korkmuş olduğu kesindi.

O sıralar hayvan tuzaklarından haberim yoktu. Kedileri yakalayıp götürebileceklerini bilmiyordum. Yakınlardaydım. Çok yakında. Ya buralarda olmasaydım? Ya ... düşünmek bile istemiyorum. Yüreğimi kanatıyor bu. Şimdi bütün kedilerimin kuduz künyesi var.

Ruski'den bana ulaşan çığlık sadece onun tehlikede olduğunun işareti değildi. Aynı zamanda kayıp ruhların, bir türün son temsilcisi olduğunu bilmekten kaynaklanan hüzünlü, yakınma dolu sesiydi. Bu acının hiçbir tanığı olamaz. Hiçbir tanık kalmamıştır geriye. Geçmişte bir çok kez yaşanmış olmalı bu. Şimdi de yaşanıyor. Nesilleri tüketen türler. Yalnızca gerçekten varolmuş ya da bir zamanlar var oluş ve sonra yok olmuş olanlar değil, var olabilirdi dediğimiz bütün canlılar.

Bir umut. Bir şans. Yitirilmiş şans. Sönen umutlar. Duyabilecek ama o anda ulaşılamayacak kadar uzakta olan biricik insanı izleyen çığlık: acı, buruk hüzün. Bu acının tanığı yoktur. "Sen sonuncusun. Haykıran son insan." Çok eskidir bu çığlık. Çok azı duyabilir onu. Çok acı vericidir. O şans büyülü bir an için vardı. O şans da kayboldu. Yalnış dönüş. Yalnış zaman. Çok erken. Çok geç. Hepten yok olmuş bir büyüyü canlandırmaya çalışmak başarısızlığın korkunç bedelini göze almaktır. Başarısız olunduğu için o şansın kaybedildiğini bilmek. Bu acı insanı öldürebilir.

Hayat kötü de olsa devam ediyor. Dillon'ın dükkânı yine haftanın yedi günü, saat sabah yediden akşam on ikiye kadar açık.

Ben tek başına yürüyen kediyim. Ve benim için bütün süpermarketler aynıdır.

Dillon'ın yerinden aldığım taze sıkılmış portakal suyunu içiyorum, Amsterdam'dan aldığım bir yumurtalıktan taptaze çiftlik yumurtası yiyorum. Wimpy yuvarlanıyor, burnunu ayaklarıma sürtüyor ve mırlayarak *seni seviyorum seni seviyorum seni seviyorum* diyor. Beni seviyor.

Miiyavvv. "Merhaba Bill."

Orayla burası arasındaki mesafe kedilerden ne kadar çok şey öğrenmiş bulunduğumun ölçüsü.

Cafe de France'ın tam karşısında Fransız konsolosluğunun özel arazisinde kedisever yaşlı bir kadın kedileri besliyor. Kediler fırlayıp balıkları havada kapıyorlar. Benim ilk Rus Mavisi kedim de etleri pençeleriyle yakalardı. Ona ne olduğunu hatırlamıyorum.

Siz kedi dostları, sakın unutmayın ki, tıpkı Taş Ev'de başını elime yaslayan küçük anne kedi, yavrularını valizime koyan Calio Jane, James'in kollarına atlayan Fletch ve sevinçle miyavlayarak bana doğru koşan Ruski gibi, dünyanın odalarında bebekler gibi ağlaşan milyonlarca kedi sizlere umut bağlıyor ve sizlere güveniyorlar.

Tanca'daki duman renkli kedi et parçasını bir maymun gibi ön pençeleriyle yakalıyor... benim küçük beyaz maymunum. Beyaz kedi bana yaklaşıyor temkinli, bir şeyler umarak.

Bizler içerdeki kedileriz.
Bizler tek başına yürüyemeyen kedileriz
ve bizler için tek bir yer var.

"Porsuk sadece sıçrayıp oynamak istemişti ve devlet malı bir 45'likle vuruldu.
Ona dokunun. Onunla bütünleşin. Onu hissedin. Ve kendinize sorun, kimin hayatı daha değerli?
Porsuğunki mi, yoksa kahrolası beyaz bir bok parçasının mı?
Büyülü ortamlar yerle bir oluyor...
Melekler tüm kovukları terk ediyor, içinde tek boynuzlu atın, Kocaayağın,
Yeşil Ren Geyiği'nin bulunduğu ortam giderek azalıyor, tıpkı yağmur ormanlarında
yaşayıp soluk alan diğer yaratıklar gibi.
Ormanlar motellere, Hilton'lara ve McDonalds'lara yer açmak için yok olurken
tüm büyülü evren ölüyor."

Her altıkırkbeş okuru bilir ki;
Kızılkayaların hamburgeri daha şahanedir...

Altıkırkbeş'de Burroughs:

Çıplak Şölen
İçerdeki Kedi
Şans Hayaleti
Top

ISBN 975846789-1
9 799758 467890